

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2009. év október hó 1. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntette miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Pest Megyei Bíróság 2009. év március hó 17. napján kelt 18.B.104/2007/20. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott főbüntetését 6 (hat) évi és 6 (hat) hónapi börtönbüntetésre **enyhíti**.

Az elsőfokú bíróság által iratok mellékleteként kezelni rendelt bűnjeleket **kezelés végett** a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Osztály Életvédelmi Alosztályának I. 6/2006.bü. számra **küldi meg**.

A vádlott által 2009. év március hó 17. napjától a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt a kiszabott börtönbüntetésbe beszámítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Pest Megyei Bíróság 2009. év március hó 17. napján kelt 18.B.104/2007/20. számú ítéletében a vádlottat emberölés bűntette miatt 8 év börtönre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről, elkobzásáról, megsemmisítéséről, illetve iratok mellékleteként való kezeléséről. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlott enyhítésért, védője a tényállás téves megállapítása és téves jogi minősítés miatt ugyancsak enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A védő fellebbezését utóbb írásban is megindokolta, melyben kifejtette, hogy az eljárás során nem került feltárára a cselekmény motívuma. A védelem álláspontja szerint az akaratelhatározás és az elkövetés közötti igen rövid időköz - hirtelen kialakult szándék - folytán hiányzik a halálos eredmény bekövetkezésének az

előrelátása. Az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, mert nem vizsgálta a sértett súlyosan ittas állapotát, mozgását és ezek összefüggéseit. Részletesebben kellett volna vizsgálni a vádlott cselekvőségét, az általa tanúsított magatartások sorozatát és az ehhez kapcsolódó tudati elemeket. Ebből lehetett volna következtetést vonni arra, hogy a vádlott tisztában volt-e azzal, hogy a dulakodás halálos eredménnyel járhat. Elsődlegesen ezért az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, másodsorban bizonyítás felvételét, a sértetti cselekmény-mechanizmus értékelésére igazságügyi orvosszakértő kirendelését indítványozta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.273/2009/1. számú átiratában az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott védője fellebbezését az írásbelivel egyezően fenntartotta. A leírtakat a bizonyítási indítvány elutasítását követően annyiban egészítette ki, hogy a vádlott cselekménye a Btk.167. § szerinti erős felindulásban elkövetett emberölés büntettének is minősülhet. Ezért a hatályon kívül helyezésre irányuló indítványa mellett másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének enyhítését indítványozta.

A vádlott felszólalásában és az utolsó szó jogán előadta, hogy nem szándékosan ölte meg férjét, nem érezte ezért bűnösnek magát a szándékos emberölésben.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 348. § (1) bekezdése alapján bírálta felül a Pest Megyei Bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást. Megállapította, hogy az első fokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárását. A tényállás megállapítása során az ügy helyes jogi és ténybeli megítéléséhez szükséges tényeket felderítette, a lehetséges bizonyítékokat összegyűjtötte, azokat megvizsgálta és értékelési körébe vonta. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás döntő részében megalapozott, az csak a vádlott által megragadott flakon anyagának leírása, tartalma; a szűrást közvetlenül megelőzően a vádlott és a sértett közötti vita, veszekedés meg nem léte tekintetében szorul kiegészítésre, pontosításra. A másodfokú bíróság ezt a Be. 351. § (2) bekezdés b./ pontjának második fordulatába ütköző megalapozatlanságot a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja - az iratok tartalma - alapján az alábbiak szerint küszöbölte ki a tényállás kiegészítésével, pontosításával:

- Az elsőfokú ítélet 3. oldal második bekezdésében írt borosüveg egy **2 literes műanyag flakon volt, amiben körülbelül 1 liter bor volt, a flakon kupakkal le volt zárva** (nyomozati iratok 2. kötet, videós helyszínelésről készült jegyzőkönyv 177-219. oldal).
- Az elsőfokú ítéletben ugyanitt a cselekmény leírása annyiban egészítendő ki, hogy a szűráskor és azt megelőzően nem volt a sértett és a vádlott között semmilyen szóváltás, veszekedés. A sértett a vádlott szidalmazását 10-15 perccel a szűrés előtt befejezte (a vallomása, nyomozat iratok 421. oldal).

A tényállás előbbi kiegészítését, pontosítását az indokolta, hogy az első fokú ítélet 3. oldal második bekezdése tartalmazza ugyan, hogy „*a sértett mellette lévő műanyag boros üvegből bort töltött magának*”, azonban ennek a tulajdonképpeni flakonnak nem írta le a pontos méretét, tartalmát, noha ez a videós helyszínelés alapján pontosan megállapítható volt (nyomozati iratok 211-219. oldalon látható fényképfelvételek). Márpedig ebből is az a - az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen rögzített - ténybeli következtetés vonható le, hogy a sértett megszúrása nem történhetett oly módon, ahogyan azt a vádlott a bizonyítási kísérletek során megpróbálta bemutatni. E körben helyesen utalt az elsőfokú bíróság az eljárás során bevont igazságügyi orvosszakértőkre, akik ugyancsak kizárták a vádlottnak ezt a védekezését: nem lehetséges, hogy a szúrásakor a kés mellett a vádlott kezében egyidejűleg ott lett volna a boros flakon is (elsőfokú ítélet 6. oldal utolsó-7. oldal 1. bekezdés; 9. oldal 2-3. bekezdés). Ez ugyanis a flakon mérete, lezártága, a benne lévő folyadék mennyiség folytán kizárt.

A vádlott a szúrásnak mintegy „véletlenül” történő elkövetésére való hivatkozását éppen legelső nyomozati vallomása cáfolja:

„A huzavona közben a jobb kezemben lévő késsel egy alkalommal a férjem irányába szúrtam. Mellkas részen találtam el.”

Az elsőfokú bíróság az ítélet 4. oldalán a bizonyítékok számbavételénél helyesen hivatkozott ezen vádlotti vallomásra, amely csak az idézet történeti tényállásba beemelésével egészítendő ki.

Az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen megállapított tényállásból az következik, hogy miután a sértett szidalmazta a vádlottat, ezt követően 10-15 perc telt el úgy, hogy közte és a vádlott között semmilyen szóváltás, veszekedés nem történt és ilyenre a sértett megszúrásakor sem került sor. Ennek a körülménynek a cselekmény helyes minősítése szempontjából van jelentősége.

Az elsőfokú bíróság egyebekben az ügyfelderítési kötelezettsége körében a tárgyalás anyagává tette a vádlott nyomozás során tett vallomásait, ezt a vádlott elé tárta. A bírósági tárgyaláson meghallgatott szakértőket nyilatkoztatta a különböző vádlotti előadásokra. A történeti tényállást ezekre, valamint a felmerült egyéb bizonyítékokra alapította. A Fővárosi Ítéltábla ezért megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat logikai hibától mentesen, egyenként és egymással is összevetetten, iratszerűen értékelte. Az előbbiek szerint kiegészített tényállás képezi a vádlotti cselekmény jogi értékelésének az alapját.

Az ítéltábla álláspontja szerint indokolatlan igazságügyi orvosszakértő kirendelése arra a körülményre, hogy a sértett súlyos fokú ittassága, epilepsziás betegsége, az általa beszedett gyógyszerek milyen közrehatással bírtak a cselekmény elkövetésére. A sértett halálával kapcsolatban igazságügyi orvosszakértői vélemény áll rendelkezésre, melyből kétséget kizáró bizonyossággal az állapítható meg, hogy a sértett halálát kizárólag a vádlotti késszúrás okozta, ebben közreható egyéb vagy más ok nem volt megállapítható. Így az sem, hogy a sértett olyan magatartást

tanúsított volna, amely akár mentő, akár a vádlotti cselekmény enyhébb megítélését lehetővé tevő körülményként szóba jöhetett volna. Ilyenre egyébként még maga a vádlott sem hivatkozott. A vádlott védőjének bizonyítási indítványát ezért a Fővárosi Ítéltábla elutasította.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a cselekmény elkövetéséhez használt eszköz, a támadott testtájék, az erő kifejtés mértéke arra utal, hogy a vádlott ölési szándékkal szúrta meg a sértettet. Nem értett egyet ugyanakkor a másodfokú bíróság azzal, hogy cselekményét egyenes szándékkal követte el, a tényállásból nem az következik, hogy magatartása a sértett életének célzatos kioltására irányult. Figyelemmel a rögtönös elkövetésre, továbbá arra, hogy ismétlés nélkül, csupán egyetlen alkalommal szúrta meg a sértettet, a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a vádlott eshetőlegesen szándékkal, vagyis a halálos eredmény bekövetkeztébe belenyugvással, ahhoz érzelmileg közömbösen viszonyulva követte el a bűncselekményt.

Helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott a szokványos ittasság állapotában indulat hatására követte el a bűncselekményt. Helyes az arra történő hivatkozás is, hogy ez korlátozó tényezőként nem jöhetett szóba, melyet egyébként az igazságügyi elmeorvosszakértői vélemény is kizárt.

Nem mellőzhető ugyanakkor az élelektani indulat hatására történő elkövetés vizsgálata sem, amely - adott körülmények között - az erős felindulásban elkövetett emberölést tenné megállapíthatóvá. E körben - a tényállás másodfokú bíróság általi kiegészítésében írtak szerint - nem volt megállapítható az ölési cselekményt megelőzően olyan méltányolható ok, amely kiváltó tényezőként jöhetne szóba a vádlott cselekményénél. A sértett már percekkel korábban abbahagyta a vádlott szidalmazását, a szúrást megelőző magatartása - borért nyúlt, hogy töltsön magának - nem tekinthető olyan méltányolható oknak, amely a vádlott erős felindulását megalapozná.

Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott cselekményét a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő emberölés büntettének. A Fővárosi Ítéltábla arra sem látott okot, hogy az ítéletet hatályon kívül helyezze. A vádlott és védő fellebbezése enyhítésre irányulóan azonban alapos.

Nagyrészt helyesen sorolta fel az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket. További enyhítő körülményként értékelte ugyanakkor a másodfokú bíróság az eshetőlegesen szándékkal elkövetést, mellőzte ugyanakkor az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy nem tapasztalt őszinte megbántásra utaló magatartást a vádlott részéről. Ez az álláspont ugyanis ellentétben áll a bűnösségi körülmények azon helyes értékelésével, amelyben a Pest Megyei Bíróság ekként értékelte a vádlott beismerő vallomását. Ez a körülmény már csak azért is nyomatékkanal veendő figyelembe, mert csupán a vádlotti nyilatkozat állt rendelkezésre a cselekmény elkövetésével kapcsolatban.

Márpedig, ahogyan ezt az előbbiekben a Fővárosi Ítéltábla már idézte, a vádlott első vallomásában feltáróan beismerte férje megszúrását, nem hivatkozott férje felróható magatartására sem, és a bíróság ezt a vallomását fogadta el. Emellett ugyanakkor hivatkozhatott volna a sértett korábbi erőszakos fellépésére is, mint felelősségét mentő, illetve csökkentő körülményre, ám ilyen nyilatkozatot az eljárás egyik szakában sem tett, így őszintesége az eljárás lefolytatását nagymértékben elősegítette.

Összegzésül az ítéltábla megállapította, hogy a vádlott szándékának enyhébb fokára, valamint a bűnösségi körülmények vádlott javára történő megváltozására figyelemmel a kiszabott főbüntetés másfél évvel történő mérséklése indokolt. Nincs ok viszont a helyes tartamban kiszabott közügyektől eltiltás mellékbüntetés nemének és mértékének módosítására.

A bűnjelekkel kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet meghozatalakor a hatályos eljárási törvény rendelkezéseinek megfelelően döntött az ujjnyomtörödek, vérgyanús szennyeződés, stb. iratok mellékletekénti kezeléséről. Az eljárási törvény ezt követően hatályba lépett új rendelkezései azonban a korábbiakhoz képest eltérően szabályozzák a lefoglalás megszüntetését. A 2009. évi LXXXIII. törvény 57. §-a szerint még a jogerősen befejezett ügyekben is alkalmazni kell az új novellában írt változtatást, és meg kell szüntetni „a Be. 152. § (2) bekezdésében felsorolt tárgyi bizonyítási eszközöknek az iratok mellékletekénti kezelését, és azokról e törvény rendelkezései szerint kell határozni.” Figyelemmel arra, hogy a jelenleg hatályos eljárási törvény megtiltja ezen lefoglalt dolgok iratok mellékletekénti kezelését, a másodfokú bíróság megváltoztatta az elsőfokú bíróságnak az ítélet meghozatalakor még törvényes rendelkezését. Tekintettel arra, hogy e bizonyítási eszközöknek az esetleges rendkívüli perorvoslati eljárásban még szerepük lehet, a Fővárosi Ítéltábla a Be. 155. § (2) bekezdésére figyelemmel az általános szabályok szerint annak rendelte kiadni, akinél azok keletkeztek: a nyomozóhatóságnak.

Ezért a bűnjeljegyzék 7-10. szám alatti - ujjnyomtörödek, összesen 9 darab vérgyanús szennyeződés, 2 darab szörképlet és köröm - bűnjeleket a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Osztály Életvédelmi Alosztályának I. 6/2006.bü. számra rendelte megküldeni.

Az előbbi indokok alapján a Pest Megyei Bíróság ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a rendelkező részben írtak szerint a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az ítélet egyéb, törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlott elsőfokú ítélet meghozatalát követően előzetes letartóztatásba került, ezt az időt a másodfokú bíróság a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

B u d a p e s t, 2009. év október hó 1. napján

Dr. Nehrer Péter s.k. Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. Miszlai Dr. Lányi Éva s.k.
tanács elnöke előadó bíró bíró

A Pest Megyei Bíróság 18.B.104/2007/20. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.84/2009/10. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerős és végrehajtható.

B u d a p e s t, 2009. év október hó 1. napján

**Dr. Nehrer Péter s.k.
tanács elnöke**

Kiadmány hitelül:

bírósági ügyintéző